

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - כ"ח

- 1. תלמידים שאלו את רבותיהם 'במה הארכת ימים' וענו להם בזכות הנהגות מיוחדות שנהירו בהם כל חייהם - 'מימי'. אלו דוגמאות למדנו?**

ר' פרידא: א. לא קדמני אדם לביהמ"ד. ב. לא ברכתני לפני כהן - תלמיד חכם. אבל ת"ח שמברך לפניו כהן עם הארץ חייב הת"ח מיתה ומכונה 'משניאי' שגורם לזלזול בתורה. ג. לא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה. [לר' יצחק האוכל מבהמה זו כאילו אוכל טבלים ואע"פ שאין הלכה כמותו, נהג כך]

ר' נחוניא בן הקנה: א. לא נתכבדתי בקלון חברי, כמו שמצינו שלא הסכים להתכבד שרב חנא ישא עבדו את המעדר אם אינו רגיל בכך חלזול עבדו. ב. לא עלתה על מטתי קללת חברי, שהיה מוחל לפני שנתו לכל מי שציערו. ג. וותרן בממוני הייתי, כמו איוב שהיה משלם לחנוני פרוטה יתרה.

ר' נחוניא הגדול: [ר' עקיבא שאלו, והמשרתים הכהו, עלה על דקל ושאל את ר' נחוניא אם נאמר 'כבש' למה נאמר 'אחד' ואמר ר' נחוניא עזבוהו ופירוש הפסוק מיוחד שבעדרו] א. לא קבלתי מתנות, כמו ר"א שהיה אומר לנותנים וכי לא נח לכם שאחיה הרי 'שונא מתנות יחיה'. ור' זירא לקבל מתנות מבית הנשיא לא רצה, אך לסעוד אצלם הסכים כיון שהם המתכבדים. ב. לא עמדתי על מידותי - שמעבירים לו על כל פשעיו. ג. וותרן בממוני.

ר' יהושע בן קרחה: בתחילה אמר לשואל קצת בחייו? ענה לו, רבי! תורה היא וללמוד אני צריך. א. לא נסתכלתי בדמות אדם רשע שהמסתכל ברשע עיניו נחלשות וכן יצחק שהסתכל בעשו. אמנם עוד סיבה גרמה ליצחק, שאבימלך קלל את שרה 'הנה הוא לך כסות עינים' בפרידתם בירך את רבי השואל, יהי רצון שתגיע לחצי ימי - כיון שאם יאריך ימים, לא יספיקו בניו לרשת גדולתו בנשיאות.

אמוראים נזהרו - חד אמר: שלא הסתכל בפני כותי. וחד אמר: שלא עשה שותפות עם עכו"ם.

ר' זירא א. לא הקפדתי בביתני. ב. לא צעדתי בפני גדול ממני. ג. לא הרהרתי בד"ת במבואות המטונפים. ד. לא הלכתי 4 אמות בלא תורה ובלא תפילין. ה. לא ישנתי בביהמ"ד שינת קבע או עראי. ו. לא ששתי בתקלת חברי ז. ולא כיניתי לו שם.
- 2. בית הכנסת שחרב אמר ר' יהודה שעומד בקדושתו אלו מעשים אסור לעשות בתוכו?**

להספיד, לגדול חבלים, לפרוש מלכודות, לטטוח פירות ליבוש, לקצר הדרך, ואם עלו עשבים לא יתלשם, כדי שתהא עגמת נפש ויבקשו רחמים מה' שיחזור לקדמותו.
- 3. אלו מעשים מצינו בברייתא שאסור לעשות בביהכ"ס משום כבודו?**

לאכול, לטייל בו, לחסות מהחום או מהקור [ורבינא ור' אבא היו נכנסים רק משום 'שמעתא בעי צילותא'] להספיד אדם שאינו ת"ח. וצריך לטאטותם ולזלף מים שלא יעלו מים. ודווקא בישובן אבל בחורבנן מניחים שיעלו עשבים משום עגמת נפש.

אמר ר' אסי - ביהכ"ס שבבבל אע"פ שהתנו שישתמשו חול, אסור לעשות בהן חשבונות וביהכ"ס שעושין בו חשבונות לסוף שילינו בו מת מצוה. הנצרך לקרוא לאדם מביהכ"ס, יאמר הלכה ואם אינו בקי יאמר משנה ואם לא פסוק ואם לא יבקש מהתינוק אמור לי פסוקיך. או שישהה שם מעט.
- 4. אלו הנהגות אמוראים מצינו בענין הספדים?**

א. הספד 'של רבים' מספידים בביהכ"ס. רב חסדא הצביע כגון שנמצא בו רב ששת, ורב ששת הצביע כגון שנמצא רב חסדא.

ב. רפרם הספיד את כלתו בביהכ"ס, כיון שבאו כולם לכבודו ולכבוד הנפטרת נחשב של רבים. ודומה לזה אמר ר' זירא כשהספיד ת"ח בביכ"ס.

ג. ריש לקיש הספיד ת"ח מארץ ישראל שהיה שונה ל-24 שורות תלמידים, ואמר: 'ארץ ישראל איבדה אדם גדול'.

ד. היה ת"ח שידע הלכות, סיפרא וכו' ובקשו מרב נחמן שיספידו, אמר, מה אומר, היכן אותו סל מלא ספרים... ועל דברי ר' נחמן אמרה הגמרא, בא וראה מה בין תקיפי ארץ ישראל לחסידי בבל.

דאשתמש בתגא חלף - המשתמש במי ששנה הלכות. מעשה בריש לקיש שלא רצה להשתמש בת"ח וביקש מנושאו שישליכוהו למים אך הנושא היה מעונין להמשיך, אמרו לו ר"ל א"כ תלמד ממני הלכה, בנות ישראל החמירו שאפילו ראות טיפת דם כחרדל יושבות עליו 7 נקיים. **תנא דבי אליהו** כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא... אל תקרי הליכות אלא הלכות.